

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ

Навчальна програма

Черкаси 2007

ББК 87 р 30

УДК 1 (073)

Рецензенти:

доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії
Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького *Марченко О.В.*;
кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри суспільно-
гуманітарних дисциплін Черкаського банківського інституту університету
банківської справи НБУ Руденко І.І.

Методика викладання філософії: Навчальна програма / Укладач: Видриган М. В.
– Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2007. – 8 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 8 від 27 березня 2007 року)

УДК 1 : 32

ББК 87, 666,6

Видавничий відділ Черкаського
національного університету, 2007.

Структура програми навчальної дисципліни

“Методика викладання філософії”

Опис предмета навчальної дисципліни

Курс: Підготовка (бакалаврів, магістрів, підвищення кваліфікації)	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів ECTS: 2,5 Модуль: 1+ Змістових модулів: 1 Загальна кількість годин: 97 Тижневих годин: 3	Напрямок підготовки 6.030201 – філософія Галузь знань 0302 Гуманітарні науки Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Обов’язковий Рік підготовки: 4 Семестр: 8 Лекції: 26 Семінари: 18 Лабораторні заняття: немає Самостійна робота: 53 Індивідуальна робота: немає Вид підсумкового контролю: іспит

Пояснювальна записка.

Навчання, освіта сьогодні – це вже не стільки передача певних знань, умінь і навичок, а формування у молодій людині здатності творчо навчатися, оволодівати все новими й новими знаннями, сприймати інновації і розв’язувати проблеми, що висуває життя.

Викладач повинен допомогти студентам у процесі вивчення філософії виробити творче, логічне мислення, вміння формувати, аргументувати і відстоювати свою думку, свої переконання. Щоб це здійснити студенти спеціальності “Філософія” як потенційні викладачі, в результаті вивчення курсу “Методика викладання філософії”, повинні:

1. Знати:

- основні проблеми філософської освіти, предмет, зміст і функції методики викладання філософії;
- основні форми проведення лекцій і семінарів, методику їх підготовки;
- організацію самостійної роботи студентів, методику написання рефератів, виступів і доповідей з філософії;
- основні аудіовізуальні засоби, які можна використовувати на заняттях;
- методику проведення консультацій, колоквиумів, заліків і екзаменів;
- організацію роботи кафедри філософії.

2. Уміти:

- підготувати і провести лекцію й семінар згідно з навчальною програмою по філософії;
- організувати самостійну роботу студентів;
- застосувати при проведенні занять ТЗН і наочні приладдя;
- провести консультації, колоквиуми, заліки, екзамени.

Філософія як навчальна дисципліна, повинна вивчатися після засвоєння студентами фундаментальних філософських дисциплін, психології, педагогіки.

Методи навчання: інформаційно-продуктивний, продуктивно-пізнавальний, репродуктивний, дослідницький, пошуковий.

Методи оцінювання: індивідуальні бесіди, перевірка індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи, контрольні роботи, залік.

Методичне забезпечення: конспекти лекцій, робоча навчальна програма, нормативні документи, посібники, підручники, наукові статті і монографії.

Ресурси: наукова бібліотека ЧНУ, обласна наукова бібліотека ім.Т.Г. Шевченка, Інтернет, електронні адреси

WWW.nplu.kiev.ua

WWW.nbuv.gov.ua

WWW.library.edu-ua.net

WWW.library.univ.kiev.ua

Змістовий модуль

Тема 1. Філософія філософської освіти

Погляди мислителів-філософів про вивчення (викладання) філософії. Проблема викладання філософії як навчальної дисципліни: невідповідність між наявною філософською освітою і рефлексивним усвідомленням її специфіки; підручник і його місце у вивченні філософії; зміст викладання філософії; вибір способів філософського навчання. Особливості викладання філософії у порівнянні з іншими гуманітарними дисциплінами.

Тема 2. Предмет, зміст і функції методики викладання філософії

Формування філософської культури особистості – основна мета викладання філософії. Образ сучасного викладача філософії. Предмет методики викладання філософії. Світоглядні, методологічні, гносеологічні та психологічні основи змісту методики викладання філософії. Основні функції методики викладання філософії.

Тема 3. Лекційний курс з філософії

Поняття “лекція”. Лекція як форма навчання студентів з філософії. Функції лекційного курсу (інформаційна, світоглядна, методична, логіко-методологічна, виховна). Види лекцій (навчально-програмна, проблемна, установча, оглядова) і методика їх підготовки. Методика проведення лекцій з філософії.

Тема 4. Семінарські заняття з філософії

Поняття “семінар”. Роль семінарських занять у філософській освіті студентів. Функції семінарів з філософії. Форми семінарів (розвернута бесіда, усні доповіді і їх обговорення, обговорення письмових рефератів, письмові контрольні роботи по окремих питаннях плану семінару, теоретична студентська конференція).

Тема 5. Використання активних форм навчання студентів для проведення семінарів

Навчаюча гра як основа активних форм проведення семінарських занять. Види навчаючих ігор та їх сутність. Методика підготовки та проведення філософського диспуту, філософської вікторини, філософського КВК. Методика підготовки та використання у навчанні філософських кросвордів.

Тема 6. Методика проведення семінару за методом “малих груп”

Мета та основні принципи проведення семінару за методом “малих груп”. Методика створення малих груп. Просторове розміщення студентів в аудиторії. Функції малих груп при проведенні заняття. Види та форми семінарів за методом “малих груп”. Методика підготовки та проведення різновидів семінарів за методом “малих груп”.

Тема 7. Організація самостійної роботи студентів, що вивчають філософію

Поняття “самостійна робота студента”. Основні форми самостійної роботи студентів. Роль викладача в організації самостійної роботи студентів. Методика опрацювання першоджерел. Методика роботи студентів з науковою та навчально-методичною літературою. Методика підготовки студентами доповідей, виступів на семінарських заняттях. Методика написання рефератів. Методика підготовки студентами наукових сповіщень, статей на студентській конференції.

Тема 8. Аудіовізуальність і вербальність на заняттях з філософії

Роль і значення технічних засобів навчання у викладанні філософії. Наочні приладдя та методика їх використання на заняттях. Комп'ютеризація викладання філософії. Співвідношення аудіовізуальності й вербальності при навчанні студентів.

Тема 9. Колоквіуми і консультації з філософії

Поняття “колоквіум”. Відмінності колоквіумів від семінарських занять. Види колоквіумів та методика їх проведення. Поняття “консультація”. Задачі

консультативних занять. Класифікація консультацій. Методика підготовки та проведення вступних, поточних та підсумкових консультацій.

Тема 10. Залік і екзамен з філософії

Поняття “залік” у навчальному процесі. Методика підготовки та проведення заліку в усній і письмовій формі, у формі теста, у формі колоквіуму. Методика автоматичного виставлення заліку студенту за результатами його участі в семінарських заняттях, олімпіадах, конференціях тощо. Екзамен і його доцільність при вивченні філософії. Методика підготовки до екзамену студента. Методика підготовки до екзамену викладача. Екзаменаційні білети. Перелік екзаменаційних питань. Методика проведення екзамену.

Тема 11. Модульно-рейтингова система оцінювання знань студентів

Сутність модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Методика складання рейтинг-листка і його заповнення. Критерії оцінювання знань студентів за рейтинг-листом.

Тема 12. Організація роботи кафедри

Загальні засади та основні завдання діяльності кафедри філософії. Навчально-методична робота кафедри. Науково-дослідна робота кафедри. Організаційно-виховна робота кафедри. Робота методичного кабінету. Методичні комісії кафедри.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аверьянов А. Н. Системное познание мира. – М., 1985.
2. Белостоцкая Н. Г. Из опыта комплексной работы над лекцией. – М., 1985.
3. Гегель Г. В. Ф. О преподавании философии в университетах // Гегель Г. В. Ф. Работы разных лет. В 2 т. Т. 1. – М., 1970.
4. Ерохин В. Г. О профилировании в преподавании философии (методологический аспект) // Философские науки, 1988. – № 1.

5. Загвязинский В.И. Преподавание как творческий процесс //Вест. высш. школы, 1987. – № 7.
6. Из опыта проблемного обучения философии в вузах. – М., 1982.
7. Кузнецов В.Ю. Философия преподавания философии //Вестн. моск. ун-та. Сер. 7. Философия. 2003, № 5.
8. Методика преподавания философии: Методическое пособие /В.С.Барулин, Н.Ф. Бучило, В.Т. Ефимов и др. – М., 1991.
9. Методические рекомендации по применению в учебном процессе аудиовизуальных ТСО. – М., 1988.
10. Методические рекомендации по разработке и внедрению в учебный процесс методов активного обучения //Сб. статей. – К, 1988. – Ч. 2.
11. Основы методики преподавания философии. – М., 1971.
12. Основы методики преподавания философии аспирантам: Учебно-методическое пособие. – М., 1978.
13. Урбах Д.А. Метод «малых групп» //Вест. высш. школы, 1981. – № 7.
14. Формирование творческого мышления в процессе преподавания философии. – М., 1983.

Додаткова:

1. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М., 1979.
2. Копнин П.В. Природа суждения и формы его выражения в языке //Мышление и язык. – М., 1957.
3. Леонтьев А.Н. Психологические вопросы сознательного учения //Избранные психологические произведения. – Л., 1983.
4. Рассел Б. Человеческое познание, его сферы и границы. – К., 1997.